

HÜZZAM MAKAMI DİZİSİNİN BAĞLAMA İLE SESLENDİRİLMESİNDE ORTAYA ÇIKAN KURAMSAL FARKLILIKLAR

Recep YEŞİLYURT³

Giriş

Türk müziği, geleneksel Türk halk müziği ve geleneksel Türk sanat müziği olmak üzere aynı kökten beslenen iki önemli müziği bünyesinde barındıran bir kültür hazinesidir. Geleneksel Türk halk müziği ve geleneksel Türk sanat müziğinin aynı kökten beslenmesi; enstrümanların organolojik yapıları, ezgi yapısı, ritm yapısı gibi benzerlikleri beraberinde getirmektedir.

Gerçek-Haşhaş (2009) “Geleneksel Türk Müziği Tarihi gelişim sürecine bakıldığında; “Türk Halk Müziği, Klasik Türk Müziği”nin aynı kökten beslendikleri açıkça görülebilmektedir. Bu anlamda “Makamsal Yapı” Halk Müziğimizin iç dinamiklerinden biridir. Bu yapıyı Halk Müziğimizden ayrı ele almak mümkün gözükmemektedir. Örneğin; Tavır özellikleri hariç Halk Müziği enstrümanları ile Klasik Türk Müziği eserleri rahatlıkla icra edilebilmektedir. Tam tersi de mümkündür” (s.7).

Bu benzerliklerinin yanı sıra zaman içerisinde Türk müziğinin bu iki dalını birbirinden ayıran birçok farklılık oluşmuş ve

³ Öğretim Görevlisi, Atatürk Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuarı,
E mail: recep.yesilyurt@atauni.edu.tr

KAYNAKÇA

Akdoğu, O. (1999). Türk Müziğinde Perdeler. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Can, M. C. (2002). “Geleneksel Türk Sanat Müziğinde Arel-Ezgi-Uzdilek Ses Sistemi ve Uygulamada Kullanılmayan Bazı Perdeler”. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22 (1), 175-181.

Çolakoğlu, G. (2008). “Geleneksel Türk Müziği Ses Sistemi’nde Ana Dizi, Tam Aralık, Bir Sekizlinin Bölünmesi, Makam Sınıflaması Sorunlarına Genel Bakış ve Çözüm Önerileri”. Erişim: 21.04.2015, <http://www.arsiv2007.musiki-dergisi.net/?p=185>.

Emnalar, A.(1998). Tüm Yönleriyle Türk Halk Müziği ve Nazariyatı. İzmir: Ege Üniversitesi Yayınları.

Gerçek, İ.H., Haşhaş, S. (2009). Türk Müziğinde Basit Makamlar ve Bu Makamların Bağlama Sazında İcrası. İstanbul: Bakanlar Medya.

Haşhaş, S. (2017). Uzun Sap Bağlama Metodu. Ankara: Gece Kitaplığı.

Haşhaş, S., İmik, Ü. (2016). “Türk Halk Çalgı Yapımcılığında Yenilikçi Denemeler; “Cümbe”, “Yaylı Bağlama”, “Bas Kabak Kemane”, “Kabak Tekneli Cura” (Ed. Ünal İmik). Türk Müziğine Yönelik Çeşitli Tespitler. Ankara: Gece Kitaplığı.

İmik, Ü., Haşhaş, S. (2016). Türkiye’de Müzisyen Olmak. Ankara, Gece Kitaplığı Yayıncılık.

Karkın, M., Haşhaş, S. (2014). “Geleneksel Türk Halk Müziğinde Tür Sınıflandırmaları, Terminoloji ve Ayak Kavramı Konuları Üzerine Bir Araştırma”. Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Elektronik Dergisi, Sayı 10, 118-130.

Özkan, İ.H.(2011). Türk Musikisi Nazariyatı ve Usûlleri – Kudüm Velleleleri. İstanbul: Ötügen Yayınları.

Öztürk, O. M. (2007). “Onyediden Yirmidört’e: Bağlama Ailesi Çalgılar ve Geleneksel Perde Sistemi” (Ed. Aynur Koçak). Halk Müziğinde Çalgılar Uluslararası Sempozyumu Bildirileri. İstanbul: Nesil Matbaacılık.

Pelikoğlu, M. C. (2012). Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Makamsal Açından Adlandırılması. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.

Sümbüllü, H. T. (2006). Türkiye’de Ayak Kavramının Geleneksel Türk Halk Müziği Kaynağında Ne Ölçüde Kullanıldığına İncelenmesi. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Tura, Y.(2000). “Horasan Tanburu’nun Perdeleri ve Türk Müsıkisi Ses Sistemi” (Ed. Salih Turhan). Türk Halk Müziğinde Çeşitli Görüşler. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı.